

تصویر سازی و مضمون پردازی حماسی در شعر انقلاب اسلامی

رضا اسماعیلی

رضا اسماعیلی متولد سال ۱۳۳۹ تهران و کارشناس رشته علوم اجتماعی از دانشگاه علامه طباطبائی تهران است. حنجره سرخ عشق، «فی نامه»، «گزیده ادبیات معاصر» (شماره ۶)، «بر آستان جانان»، «آسمانی ها»، «عاشقانه های شرقی»، «از جنس باران»، «عاشقانه های سرخ»، «بوی گل در می زند»، «این مریم همیشه»، «ملکوت کلمات»، «آب، بابا... آزادی»، «لهجه شرقی عشق»، «مجموعه شعر عاشورایی، ناگهان دریا» و مجموعه شعر رضوی، «کبوترانه بخوان آسمان هشتم را» نام برخی مجموعه شعرهای وی است. از سوايق فرهنگی وی می توان به موارد ذیل اشاره کرد:

سر دبیری مجله «امید سلام» (از سال ۵۹ تا ۶۳)

عضویت شورای سر دبیری مجلات شاهد و شاهد بانوان (از سال ۶۳ تا ۶۸)

دبیری سرویس فرهنگی مجله علمی، پژوهشی، طب و تزکیه، (از سال ۷۷ تا ۸۴)

عضویت شورای سیاست گذاری جشنواره های ادبی دانشجویان (از سال ۷۷ تا ۸۴)

دبیری سومین جشنواره قلم زرین (سال ۸۳)

دبیری سرویس شعر و ادب فصلنامه اصحاب قلم (سال ۱۳۸۴)

داوری بخش ادبی یادواره شهدای دانشجوی کشور و جشنواره های ادبی بسیج (سال ۷۷ تا ۸۴) ۱۳۶۵

دبیری یازدهمین دوره جشنواره قلم زرین

دبیر کنگره بین المللی شعر شهدای جهاد علمی (۱۳۹۱) و دبیر کنگره دبیر گداشت طاهر دصفارزاده (۱۳۹۲)

■ اشاره:

آسیب شناسی این گونه ادبی، یکی از ضرورت هایی است که بی اعتنایی به آن می تواند تبعات جبران ناپذیری برای نسل امروز و فردای انقلاب به همراه داشته باشد.

اگر امروز ما با بهره گیری از ابزار هنری و زبان گویای هنر (به خصوص شعر و داستان) در صدد به تصویر کشیدن حماسه های انقلاب و ثبت لحظه های ماندگار آن نباشیم، بدون شک بخش عمده ای از هویت ملی و تاریخی خویش را به دست فراموشی سپرده ایم.

■ انقلاب اسلامی و شکل گیری گفتمان انقلابی و حماسی

با پیروزی انقلاب در بهمن ماه ۵۷ و استقرار نظام مقدس جمهوری اسلامی و تأثیر پذیری شاعران معاصر از شخصیت انقلابی و سلوک معنوی و اجتماعی حضرت امام (قدس سره الشریف)، و به دنبال آن آغاز دوران هشت ساله دفاع مقدس، لهجه ادبیات معاصر تغییر کرد و «گفتمان ادبی» جدیدی در حوزه ادبیات معاصر شکل گرفت که این گفتمان برآمده از بطن فرهنگ دینی و انقلابی و مبتنی بر آموزه های وحیانی و قرآنی بود.

پیروزی انقلاب اسلامی و درك حضور معنوی و با صلابت امام (ره)

تأمل و تحقیق در حوزه شعر انقلاب و تبیین ابعاد گوناگون انقلاب شکوهمند اسلامی ایران با بهره گیری از زبان گویای هنر (به خصوص ادبیات) یکی از ضرورت های انکار ناپذیری است که متأسفانه تا به امروز آن گونه که در خور این رخداد عظیم تاریخی است، مورد توجه جدی هنرمندان و اصحاب قلم قرار نگرفته است.

بررسی دیروز، امروز و فردای شعر انقلاب ضرورتی است که باید دیر یا زود به آن پرداخته شود. تعلل در پرداختن به این مقوله مهم، که یکی از شاخه های پر بار فرهنگ انقلاب است، امروز هیچ توجیه قابل قبولی ندارد، زیرا شجره طوبه انقلاب اسلامی، در طول سه دهه گذشته، دوران افت و خیز خود را پشت سر گذاشته و به دوران بلوغ و بالندگی رسیده است.

امروز به تحقیق، زمان آن رسیده است که شعر انقلاب در ترازوی نقد و ارزیابی عالمانه قرار گیرد و نیرداختن به آن جفایی است که به ادیبان و ادبیات انقلاب اسلامی روا داشته ایم.

اهتمام جدی در پرداختن به شعر و ادبیات انقلاب، ارائه تعریفی دقیق و قابل استناد، تبیین مؤلفه های آن و کالبد شکافی و